

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Hlavňovice

1888–1949

Inventář

EL NAD č.: 1534

AP č.: 618

Eva Ulrichová

Klatovy 2016

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě § 10 písm. c) zákona č. 48/1868 ř. z., kterýmžto se vydávají pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady se volili ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Místní školní rada v Hlavňovicích vznikla v roce 1868, z nejstaršího období však nejsou o její činnosti zprávy.

V obci Hlavňovice byla zřízena škola v roce 1794, kdy se obce Hlavňovice, Radostice, Milínov, Častonice, Čeletice a Přestanice odškolily od školy ve Velharticích. V prvních letech existence této školy se vyučovalo v najatých místnostech v obci Milínov, která přímo sousedí s obcí Hlavňovice. Tři roky se také vyučovalo v obci Radostice. Školní budova byla postavena v roce 1806 a v roce 1838 byla přestavěna. Jednotřídní školu v roce 1840 navštěvovalo 90 dětí. V roce 1876, kdy už bylo školou povinných dětí 140, byla škola rozšířena o druhou třídu. V tomto roce došlo také k přestavbě školní budovy.

Místní školní rada dne 2. září 1888 žádala c. k. okresní školní radu v Sušici o změnu řídicího učitele na škole v Hlavňovicích, který zde byl ustanoven od školního roku 1889–1890.

V roce 1904 se místní školní rada usnesla, aby vyučování v letních měsících začínalo až od deseti hodin. C. k. okresní školní rada v Sušici výnosem ze dne 11. listopadu 1904 schválila nové rozvrhy hodin pro vyučování v zimním období a výnosem ze dne 19. dubna 1905 v letním období.

Místní školní rada se na schůzi dne 26. července 1908 usnesla o způsobu přestavby školní budovy. Po projednání všech technických i zdravotních záležitostí c. k. okresní školní rada v Sušici výnosem ze dne 18. dubna 1909 tuto přestavbu schválila.

V červenci 1911 podala místní školní rada žádost o zřízení třetí definitivní postupné třídy k c. k. okresní školní radě. Ta výnosem ze dne 21. října 1911 oznámila, že c. k. zemská školní rada výnosem ze dne 6. října 1911 povolila zřízení této třídy.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. 12. 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory

(pro menšinové školy) byly voleny k 1. 1. 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Na schůzi místní školní rady v Hlavňovicích dne 27. února 1921 byla podle tohoto nařízení zvolena nová rada a nově zvolení členové složili slib do rukou zmocněnce Okresního školního výboru v Sušici.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. Dne 24. srpna 1941 byla v Hlavňovicích jmenována nová místní školní rada.

K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady, ze zvláštních důvodů mohl být jmenován jiný člen obecní rady nebo v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce).

K obnovení školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920.

Činnost místních školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci sídla školy.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady nacházely v budově školy. Do archivu byly předány dne 2. 4. 1998 - přír. č. 24/98 a 8. 3. 2004 - přír. č. 11/04 Základní školou Hlavňovice. Archivní fond Místní školní rada Hlavňovice, EL NAD 1534, byl založen v roce 1998.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1888–1949. Jazykem archiválií je čeština. Archiválie jsou poškozeny prachem.

Fond obsahuje 2 úřední knihy z let 1901–1949 a 1 karton z let 1888–1940. V knize zápisů ze schůzí inv. č. 1, z let 1901–1921, byl veden i podací protokol z let 1901–1920.

Při zpracování fondu došlo ke změně časového rozsahu z 1901–1949 na 1888–1949, a to z důvodu, že ve spisech byl nalezen záznam již z roku 1888.

Při pořádání fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatku čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje knihu zápisů ze schůzí z let 1901–1921, ve které je uvedeno složení místní školní rady a popis její činnosti v daných volebních obdobích. V této knize inv. č. 1 byl veden i podací protokol místní školní rady z let 1901–1920. Ve fondu jsou také finanční materiály, a to pokladní deník z let 1937–1949 a rozpočet místní školní obce na rok 1937 z roku 1936, ze kterých lze získat informace o způsobu hospodaření místní školní rady. Dále se dochovalo několik spisů úřední korespondence z let 1888–1940. Jedná se o korespondenci s c. k. okresní školní radou z roku 1888, s okresním školním výborem z let 1928 a 1940 a s místní obecnou školou z roku 1920.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala a archivní pomůckou opatřila v roce 2015 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 8. 6. 2016

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy. *Základní škola Hlavňovice*. EL NAD 1285. Inv. č. 1.

SOKA Klatovy. *Místní národní výbor Hlavňovice*. EL NAD 62. Inv. č. 29.

SOKA Klatovy. *Archiv obce Milínov*. EL NAD 845. Inv. č. 1, 3.

SOKA Klatovy. *Místní národní výbor Milínov*. EL NAD 144. Inv. č. 1.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN 80-7106-709-1

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařský-královský
čj.	číslo jednací
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kar	kartony
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
přír. č.	přírůstkové číslo
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední knihy

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
I. Úřední knihy			
1	Zápisy ze schůzí	1901–1921	ukn 1
	Podací protokol	1901–1920	
2	Pokladní deník	1937–1949	ukn 2
II. Registraturní pomůcky			
	Podací protokol	1901–1920	viz ukn 1
III. Spisy			
3	Úřední korespondence	1888–1940	kar 1
4	Rozpočet místní školní obce na rok 1937	1936	kar 1

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Hlavňovice
Značka archivního fondu:	MŠR Hlavňovice
Časové rozmezí:	1888–1949
Počet evidenčních jednotek:	3 (2 úřední knihy, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	4
Rozsah v bm:	0,15
Stav ke dni:	8. 6. 2016
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 8. 6. 2016-čj. SOAP/040-0642/2016